

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

ZÁKLADNÍ ŠKOLA FIVE STAR MONTESSORI

Ředitelka školy: PaedDr. Dagmar Bulová

Vychovatelka: MgA. Kateřina Horáčková

Platnost od: 1.9.2016

Základní škola Five Star Montessori, s.r.o.

Sochorova 23, 616 00 Brno

IČ: 020 50 439

Five Star Montessori

Název a adresa školy: Základní škola Five Star Montessori, s.r.o.
IČ: 02050439
DIČ: CZ02050439
Jednatel: Mgr. Alena Vinterová
Ředitel: PaedDr. Dagmar Bulová
Typ školy: základní škola

I. Charakteristika školní družiny

ŠD zajišťuje výchovu, vzdělávání a zájmovou činnost v době mimo školní vyučování. Je to důležitý partner rodiny i školy. Při pobytu v družině je kladen důraz hlavně na činnosti odpočinkové, zájmové a relaxační s důrazem na pobyt venku, kde mohou děti pohybově kompenzovat čas vyučování strávený uvnitř.

II. Cíle vzdělávání školní družiny

- Zprostředkovat dětem pojem o možnostech smysluplného trávení volného času.
- Poskytnout oporu při přechodu z MŠ do ZŠ a poté z 1.st ZŠ na 2. st ZŠ.
- Vytvořit příjemný a přehledný režim, který dá dětem oporu, ale i dostatečný prostor pro vlastní aktivity.
- Poskytnout čas a prostor k objevování a rozvíjení těch činností, které děti baví, být jim ve zkoumání oporou a podporovat jejich kreativitu.
- Přinášet pestré podněty k činnostem, úvahám a hrám, které vycházejí z kontinuity přírodních procesů, ale i aktuálních potřeb a nápadů žáků.
- Rozvíjet vnímavost k přírodě, přírodním procesům a položit základy k ekologickému citění.
- Vytvořit vhodné prostředí pro rozvíjení sociálního kontaktu a učení se společnému soužití.
- Vybudovat prostředí důvěry, spolupráce, bezpečí a podpory.
- Rozvíjet spolupráci ve skupině, ve dvojici. Učit respektu k sobě i ostatním.
- Učit se být vnímavý k potřebám vlastním i potřebám druhých.
- Poskytnout oporu k vykonávání a upevňování si sebeobslužných návyků.

III. Podmínky přijímání a průběh ukončování vzdělávání v ŠD

Členy školní družiny se mohou stát žáci prvního stupně ZŠ po odevzdání vyplněného a rodiči podepsaného zápisního listu.

Žáci přechází do provozu ŠD od 12:15 hod. sami po ukončení oběda. Učitel nahlásí po ukončení výuky vychovateli počet žáků, kteří do ŠD přechází. Žák vstupuje do činností ŠD v nahlášeném režimu, který je uveden zákonným zástupcem na zápisovém lístku. Bez písemné omluvy od rodičů je účast v zaměstnáních ŠD povinná. Nepřítomnost žáka v ŠD je omluvena nepřítomností žáka ve škole (postup dle školního řádu), pokud je žák vyzvednut rodiči z vyučování, ohlásí vychovatelce tuto skutečnost třídní (předávající) učitel. Omluva je písemná nebo telefonická. Uvolnění z denní činnosti ŠD je jen na základě písemného sdělení zákonného zástupce a s osobním vyzvednutím žáka.

Five Star Montessori

Režim vyzvedávání žáka z činností ŠD – kdykoliv po ukončení vyučování v době mezi 12:30 a 17:00.

V případě nepřítomnosti vychovatelky ŠD plní učitel funkci pedagogického dohledu nad žáky ŠD a současně situaci oznámí vedení školy.

Družina nezodpovídá za bezpečnost žáka v případě jeho samovolného odchodu bez písemného sdělení rodičů. Za nedodržení vnitřního řádu ŠD lze žáka ze školní družiny vyloučit.

O ukončení vzdělávání v ŠD žádá zákonný zástupce vždy písemnou formou.

Při nevyzvednutí žáka ze ŠD se vychovatelka telefonicky spojí s rodiči. V případě nenavázání kontaktu s rodiči po 30 minutách informuje PČR.

IV. Časový plán a režim dne

Časový plán a režim dne je sestaven tak, aby žákům poskytl dostatečný prostor a oporu pro odpočinek, relaxaci a regeneraci po školním vyučování a pružně reagoval na individuální potřeby žáků.

Poměr činností řízených a spontánních je vyvážený. Jsou poskytovány pestré podněty k činnostem, které však zůstávají volitelné. Žáci jsou také povzbuzováni k vlastním aktivitám a rozvíjení svých nápadů.

Stěžejním bodem v režimu ŠD je pobyt venku ve školním parku, popř. školním hřišti, kde se žáci věnují praktickým a pohybovým činnostem. Dále také procházky za poznáním a po okolí.

Část společného času zabírají také činnosti organizační, jako jsou pobyt v šatně, přesuny ven a dovnitř.

Součástí družiny je i možnost využití času a asistence k vypracování školních úkolů a přípravy na vyučování.

V. Časový plán dne

12:30 hod. – 12:45 hod.

osobní hygiena, oblékání

12:45 hod. – 14:00 hod.

pobyt venku na zahradě

14:00 hod. – 16:30 hod.

- činnost zájmová - aktivity z oblasti Vv, Pč, Hv, Tv, sportovní a turistická, přírodovědná dle ŠVP školní družiny, stolní hry
- osobní hygiena, svačina

16:30 hod. – 17:00 hod.

úklid osobních věcí, postupný odchod dětí domů

VI. Druhy činností v rámci režimu dne

Tematické v rámci ročního plánu – mohou to být všechny níže uvedené činnosti, vztahující se obsahem k aktuálním tématům dle ročního plánu.

Odpočinkové – slouží k odpočinku, relaxaci a odstranění únavy po skončení školního vyučování. Zařazené hlavně do doby po obědě.

Rekreační – slouží k pohybové kompenzaci času strávenho uvnitř při školním vyučování. Jsou to činnosti řízené i spontánní, aktivnější a dynamičtější.

Zájmové – činnosti z odvětví např.: Vv, Pč, Hv, Tv, přírodovědné a poznávací, turistické. Doplňují informace, učí, rozvíjí a baví. Mohou to být aktivity řízené a tematické dle ročního plánu, nebo spontánní dle potřeb dětí.

Příprava na vyučování - děti mohou využít čas v družině k vypracování domácích úkolů, či přípravě na vyučování.

Organizační – činnosti spojené s režimem dne a to např.: převlékání, úklid, organizace prostoru, svačina.

VII. Materiální podmínky

Prostory ŠD se skládají ze dvou sousedících místností umístěných v přízemí budovy, které lze propojit či oddělit velkými dveřmi. Jedna z místností je určena pro pracovní a tvořivé činnosti, je vybavena stoly a židlemi, pracovním ponkem. LCD obrazovkou. Druhá je místnost sloužící spíše hraní a je vybavena kobercem a knihovnou.

Žáci mají k dispozici výtvarné potřeby jako např.: pastelky, fixy, barvy, štětce, papíry různého druhu, nůžky, lepidla a různé přírodniny doplňované v průběhu roku. Dále mají možnost hrát využívat deskové a karetní hry, stavebnice a hračky. Materiální vybavení bude nadále doplňováno v průběhu roku.

Důležitou roli v aktivitách školní družiny hraje i školní park (zahrada), který budeme využívat k volné hře, pohybovým aktivitám, pěstitelským a zahradnickým činnostem a společnému setkávání. Děti zde mají k dispozici sportovní branky a různé zahradní náčiní. Další herní a vzdělávací prvky budou postupně doplňovány.

Prostory školní družiny jsou prostorné, jasné a čisté. V průběhu roku ŠD upravujeme a zdobíme společně s dětmi hlavně našimi výtvy.

VIII. Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je financován z financí přidělených ze státního rozpočtu (normativ), z poplatku za vzdělávání (školného), které hradí zákonní zástupci dětí a z peněz zřizovatele.

IX. Personální podmínky

ŠD má jedno oddělení. Chod družiny zajišťuje a za chod družiny zodpovídá jedna vychovatelka, která svým vzděláním a zkušenostmi vyhovuje požadavkům odborné způsobilosti.

Vychovatelka respektuje individualitu svěřených žáků a snaží se pružně a citlivě reagovat na nastalé situace. Jedná v souladu se společenskými pravidly a zásadami respektující výchovy. Vychovatelka jde dětem svým jednáním příkladem a usiluje o vytvoření prostředí bezpečí, důvěry, pohody, radosti a kreativity.

Vychovatelka ŠD má nadále zájem o svůj odborný růst a snaží se dále vzdělávat.

X. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Vychovatelky školní družiny na začátku školního roku seznámí žáky i rodiče s vnitřním řádem školní družiny. Dále žáky seznamujeme s možnými riziky pohybu ve vnějších a vnitřních prostorách školy a mimo ni. Učíme zásadám bezpečného pohybu na ulici a veřejných komunikacích. Sestavujeme si pravidla, která nám mají zajistit bezpečné soužití ve škole, školní družině, školním parku a popř. školním hřišti.

Učíme děti jak bezpečně pracovat s nástroji a různými předměty a seznamujeme je s postupem při úrazu či požáru. Seznamujeme se základy zdravého a vyváženého životního stylu.

XI. Obsah a formy vzdělávání ve ŠD

Obsah vzdělávání ve školní družině navazuje na ŠVP prvního stupně ZŠ, bod *Člověk a jeho svět*. Dále je také volným rozšířením oblasti *Kosmické výchovy* dle plánu Montessori vzdělávání.

Člověk a jeho svět

▪ Místo, kde žijeme

Získáváme povědomí o místě kde žijeme. Orientujeme se v nejbližším okolí. Dozvídáme se, co je kolem nás. Obchody, knihovny, úřady, školy,...Navazujeme spolupráci s okolními subjekty. Vycházkami své okolí poznáváme. Zjišťujeme, jak se bezpečně chovat na ulicích. Zkrášlujeme a staráme se o prosotr, kde společně trávíme čas.

▪ Lidé kolem nás

Učíme se společnému soužití, slušnému chování, toleranci a respektu k sobě i ostatním. Uvědomujeme si rozmanitost kultur a společnosti, rozdílnost lidí a rovnoprávnosti pohlaví.

Učíme se rozeznávat své potřeby a ty naplňovat. Rozvíjíme empatii a kladné vztahy se spolužáky.

▪ Lidé a čas

Upevňujeme si povědomí o běhu času a jeho měření a to hlavně stavbou režimu dne a jeho dodržováním, vnímáním běhu roku v ročních obdobích a pozorování změn přírodních procesů.

Vytváříme si návyk smysluplného trávení volného času a věnování se přípravě k vyučování.

▪ Rozmanitost přírody

Pozorujeme kolem sebe přírodu živou a neživou a uvědomujeme si, že jsme její součástí.

Uvědomujeme si také vliv svého konání na přírodu a pokládáme základy environmentálního citění. Seznamujeme se s ekologií. Pěstujeme rostliny a staráme se o zahradu.

▪ Člověk a jeho zdraví

Učíme se zdraví vnímat jako jednu z nejdůležitějších součástí našeho života. Proto se seznamujeme s prevencí chorob a úrazů. Získáváme povědomí o základech zdravé výživy, zdravého životního stylu a psychohygieny. Upevňujeme si hygienické návyky a učíme se pečovat o sebe i o druhé.

Tematické bloky

Se vztahují převážně k běhu roku a ročních období, významným událostem a svátkům jako jsou Vánoce, Velikonoce, Dušičky – Halloween, Čarodějnice a další. Tvořivé činnosti a aktivity jsou laděné tak, aby prohlubovaly chápání a vnímání přírodních procesů a těchto významných období a jejich propojení s naším životem.

Five Star Montessori

1. Září

Sbíráme přírodniny – kaštiny, ořechy, šípky, klacky, jehličí, šišky. Tvoříme z přírodnin – otiskování, frotáž, malování klacků a šišek, závěsy a mobily ze šišek, malování na kamínky, Sbíráme jablka, krájíme a sušíme křížaly. Poznáváme místa, kde se běžně pohybujeme a hrajeme si. Určujeme si pravidla pohybu venku. Učíme se nové hry. Sportujeme na zahradě – fotbal, badminton, freesbee.

2. Říjen

Učíme se o počasí – podzimní deštěky a deštníky. Otiskujeme stopy svých bot. Malujeme mraky se závěsy z kapiček. Sbíráme listy a zkoumáme jejich barevnost. Malujeme podzimními barvami. Zkoumáme, jak listy sají vodu, jaké mají v sobě barvy.

Upevňujeme si pravidla společného soužití uvnitř a osvojujeme si rytmy dne.

Hrabeme listí, sázíme cibuloviny.

3. Listopad

Kaštiny na sto způsobů – kaštiny sbíráme, shazujeme ze stromů a střepáváme. Vyrábíme zvířátka, vrtáme a propichujeme, počítáme a malujeme na ně. Vyrábíme draky - velké i malé. Připravujeme se na Haloweenskou slavnost – tvoříme lucerny a kostlivce, Přikrýváme rostliny, aby nezmrzly.

4. Prosinec

Zahajujeme advent. Splétáme adventní věnec. Zdobíme adventní pytlíčky a každý den plníme jeden adventní úkol. Vystřihujeme sněhové vločky a tvoříme ozdoby na stromeček. Vyrábíme čerty a Vánoční přání pro své blízké. Zdobíme perníčky.

Pořádáme Vánoční slavnost. Staráme se o ptáky a zavěšujeme jim lojové šišky se semínky a jablka, čistíme budky. Vyhrnujeme první sníh a pozorujeme stopy ve sněhu.

5. Leden

Hrajeme si s ledem. Pokusy s vodou a mrznutím. Necháváme zmrznout ledové ozdoby a zdobíme stromy. Malujeme ledem a solí. Vyrábíme barevné ledové koule z balónků, barevné sopky ve sněhu a malujeme barevnou vodou, stavíme sněhuláky.

Vyhrnujeme a vymetáme sníh. Stavíme domečky ze sněhu. Jdeme sáňkovat, bobovat a bruslíme.

6. Únor

První ozvěny jara a tání sněhu. Odléváme stopy, zbytky sněhu a ledu do sádry. Sochání ze sádry. Valentýnské tvoření - vyrábíme sádrová srdíčka jako dárečky a zdobíme. Návrat ptactva. Různé ptačí tvoření – ptáci z papíru i ptačí krmítka, ptačí divadlo.

7. Březen

Jaro v plném proudu. Malujeme jarní kytičky jasnými barvami. Pozorujeme pupeny a první rozkvétající kytičky na zahradě. Stavíme ptačí budky a zavěšujeme do zahrady.

Zametáme chodníky po zimě, pytlujeme listí a prostřiháváme větve. Sejeme řeřichu a jarní osení na Velikonoce.

8. Duben

Přípravy na Velikonoce. Vynášíme Morenu a přinášíme jaro. Stříháme proutky, pleteme pomlázky. Barvíme a zdobíme vajíčka. Vyrábíme řehtačky a vlastní hudební nástroje. Vystrojíme Velikonoční slavnost. Poznáváme zvyk pálení čarodějnic – Filipojakubská noc. Sejeme bylinky a rostlinky do truhlíků.

9. Květen

Měsíc kvetoucích stromů. Učíme se o stromech, poznáváme je. Kreslíme siluety stromů, poznáváme strom podle kůry. Pracujeme se dřevem. Vyřezáváme a tiskáme. Zkoušíme různé grafické techniky.

10. Červen

Léto a jeho radosti. Pracujeme s vodou, vyrábíme různé lodičky a pouštíme je. Tvoříme o moři a učíme se. Malujeme stříkacími pistolkami, vyrábíme bubliny. Užíváme si letní ovoce, vyrábíme různé druhy zmrzlin ke svačině.

XII. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní družinu mohou navštěvovat i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začlenění do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Při vzdělávání těchto žáků úzce spolupracuje vychovatelka ŠD se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je seznámena se závěry odborného posudku žáka vydaného školským poradenským zařízením. Taktéž probíhá intenzivní spolupráce s rodiči u žáka se zdravotním znevýhodněním. Je zohledněné přiměřené zajištění v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu žáka.

Dítětem, žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo k užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se chápou nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka. Děti, žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou, školským zařízením. Podpůrná opatření spočívají v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem, metod vzdělávání a školských služeb
- úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic, speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, braillova písma, podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů
- využití asistenta pedagoga
- stavebních a technických úpravách prostor, kde se poskytuje vzdělávání a školské služby

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické, finanční náročnosti. Podpůrná opatření vyššího stupně lze použít, pouze pokud k dosažení účelu nepostačují podpůrná opatření nižšího stupně. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví prováděcí právní předpis. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Školské zařízení může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným školským poradenským zařízením a s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu dítěte.

Five Star Montessori

Podpůrné opatření druhého až pátého stupně přestane školské zařízení po projednání se zákonným zástupcem žáka poskytovat, pokud z doporučení školského poradenského zařízení vyplývá, že podpůrné opatření již není nezbytné.

Pro děti se zdravotním postižením nebo se závažnými vývojovými poruchami učení, chování lze zřizovat školy, ve školách třídy, oddělení a studijní skupiny. Podmínkou pro zařazení je písemná žádost zákonného zástupce dítěte, doporučení školského poradenského zařízení a soulad tohoto postupu se zájmem žáka.

Školské poradenské zařízení poskytne poradenskou pomoc dítěti nebo zákonnému zástupci žáka na základě jeho žádosti nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci. Vyžaduje-li to zájem dítěte, doporučí škola nebo školské zařízení jeho zákonnému zástupci, aby vyhledal pomoc školního poradenského zařízení. Škola nebo školské zařízení spolupracuje před přiznáním podpůrného opatření dítěti zejména se školským poradenským zařízením, se zřizovatelem, lékařem, orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Podpůrná opatření při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, se volí tak, aby bylo zajištěno vzdělávání v komunikačním systému neslyšících a hluchoslepých osob, který odpovídá potřebám žáka. Žákům vzdělávaným v českém znakovém jazyce se souběžně poskytuje vzdělávání také v psaném českém jazyce, přičemž znalost českého jazyka si tyto žáci osvojují metodami používanými při výuce českého jazyka jako cizího jazyka. Využívá-li školské zařízení tlumočnicka českého znakového jazyka, zajistí, aby jeho činnost vykonávala osoba, která prokáže vzdělání, nebo praxi a vzdělání, jimiž získala znalost českého znakového jazyka na úrovni rodilého mluvčího a tlumočnické dovednosti na úrovni umožňující plnohodnotné vzdělávání žáka.

Výsledkem poradenské pomoci školského poradenského zařízení jsou zpráva a doporučení.

Ve zprávě školské poradenské zařízení uvede skutečnosti podstatné pro doporučení podpůrných opatření. V doporučení uvede závěry vyšetření a podpůrná opatření prvního až pátého stupně, která odpovídají zjištěným speciálním vzdělávacím potřebám a možnostem dítěte, a to včetně možných kombinací a variant podpůrných opatření a způsobu jejich použití. Školské poradenské zařízení poskytuje zprávu a doporučení žadateli. Škole nebo školskému zařízení v němž se dítě vzdělává, poskytuje doporučení. Pokud má zákonný zástupce žáka pochybnosti o tom, že škola nebo školské zařízení nepostupuje v souladu s doporučením školského poradenského zařízení, může řediteli školy nebo školského zařízení navrhnout, aby s ním jeho případ projednal za účasti pověřeného zaměstnance příslušného školského poradenského zařízení. Ředitel je povinen jednání bez zbytečného odkladu svolat.

Zpráva nebo doporučení školského poradenského zařízení se považují za správné, dokud není vydána revizní zpráva, z níž vyplývá opak.

